

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/34/2020
Identifikačné číslo spisu: 3019200084
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3019200084.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Jany Martinčekovej, v právnej veci žalobcu: Complex HM, s. r. o., so sídlom Dvory 581, Púchov, IČO: 45 517 991, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, za účasti: U. E. C., nar. XX. Q. XXXX, trvale bytom N. XX, H. F., X., H. X. J., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 11116-3/2018-BA zo dňa 12. decembra 2018, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. októbra 2019, č.k. 25Sa/7/2019-60, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 25Sa/7/2019-60 zo dňa 24. októbra 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom č.k. 25Sa/7/2019-60 zo dňa 24. októbra 2019 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 12. decembra 2018, č. 11116-3/2018-BA (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“) a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Napadnutým rozhodnutím žalovaná ako odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla odvolania žalobcu a ďalšieho účastníka a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo dňa 02. októbra 2013, č. 33099-1/2013-PB (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým ako prvostupňový správny orgán rozhodla, že U. E. C., t.j. ďalšiemu účastníkovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa Complex HM s.r.o. od 1. júna 2010 podľa slovenskej legislatívy. Prvostupňový správny orgán odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že na základe výsledkov kontroly u zamestnávateľa, t.j. žalobcu, ktorá bola vykonaná dňa 08. marca 2013, nebolo preukázané, že ďalší účastník reálne vykonáva činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky, a preto nepodlieha slovenským právnym predpisom

sociálneho zabezpečenia. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia poukázal na príslušné ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., ako i na nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 988/2009 zo dňa 16.09.2009 (ďalej len „základné nariadenie“) a vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16.09.2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“). Žalovaná v preskúmanom rozhodnutí uviedla, že poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia (ďalej len „ZUS“) oznámením č. 020000/UBS/OM/511/W/112/2014 zo dňa 17. januára 2014 oznámila žalovanej a ďalšiemu účastníkovi, že tento podlieha od 01. júna 2010 právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v danej veci bolo medzi účastníkmi konania nesporné, že žalobca sa od 01. júna 2010 prihlásil do registra zamestnávateľov vedeného žalovanou a tiež, že prihlásil ďalšieho účastníka ako svojho zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia vedeného žalovanou od 01.06.2010 do 31.12.2013 na základe pracovnej zmluvy zo dňa 01. júna 2010.

3. Krajský súd poukázal na to, že na zamestnanca žalobcu, t.j. U. E. C., ktorý je občanom Poľskej republiky, vykonáva SZČO v tejto krajine bydliska a zároveň uzatvoril so žalobcom pracovnú zmluvu ako zamestnanec, sa vzťahujú v oblasti sociálneho zabezpečenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady. Podľa názoru krajského súdu podstatnou skutočnosťou v prejednávanej veci bolo určenie uplatniteľnej legislatívy zamestnancovi žalobcu, ktorá skutočnosť bola žalovanej oznámená listom ZUS zo dňa 17. januára 2014, doručeným žalovanej dňa 23. januára 2014, t.j. po rozhodnutí prvostupňového orgánu. Žalovaná napadnuté rozhodnutie vydala dňa 12. decembra 2018, t.j. v čase, keď už bolo určenie poľskej legislatívy definitívnym, čo žalovaná ani nespochybňuje, a potvrdenie prvostupňového rozhodnutia o nevzniku poistenia zamestnancovi žalobcu od 01. júna 2010 žalovaná odôvodnila tým, že prvostupňový orgán rozhodol správne, keďže príslušná inštitúcia štátu bydliska zamestnanca žalobcu - ZUS v spolupráci so žalovanou, rešpektujúc postupy určené v čl. 16 vykonávacieho nariadenia určila zamestnancovi žalobcu podliehanie právnym predpisom sociálneho zabezpečenia Poľskej republiky.

4. Krajský súd ďalej konštatoval, že prihláška do registra poistencov nezakladá povinné sociálne poistenie, nemá konštitutívne účinky, čiže vznik a zánik sociálneho poistenia nie je podmienený podaním prihlášky či odhlášky, ktoré len deklarujú právnu skutočnosť, s ktorou zákon (nariadenie) spája vznik sociálneho poistenia. Prihláška do poistenia nemôže zakladať povinné sociálne poistenie a deklarovat jeho vznik (zánik) v rozpore s koordinačnými nariadeniami Európskej únie.

5. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že prvostupňový orgán svojím rozhodnutím odstraňoval dôsledky nesprávnej registrácie zamestnanca žalobcu. Pravidlá určujúce uplatniteľnú legislatívu v hlave II. základného nariadenia majú za úlohu zabezpečiť, aby sa na fyzickú osobu nevzťahovali legislatívy dvoch alebo viacerých členských štátov, v ktorých vykonávajú činnosť alebo aby nedošlo k situácii, že sa na nich nebude vzťahovať legislatíva žiadneho členského štátu. V súvislosti s určením uplatniteľnej legislatívy príslušná ZUS bola oprávnená požadovať preukázanie relevantných skutočností a žalovaná bola povinná rozhodujúce skutočnosti preskúmať, nakoľko posúdiť vznik poistného vzťahu v právnom zmysle môže len orgán, ktorý je v mieste vykonávania práce. Ide o vzájomnú spoluprácu inštitúcií sociálneho zabezpečenia členských štátov v zmysle koordinačných opatrení, čl. 2 ods. 1 a 2 vykonávacieho nariadenia. Následne po spolupráci žalovanej a ZUS rozhodla ZUS, ako inštitúcia príslušná na určenie uplatniteľnej legislatívy, že U. E. C., t.j. zamestnanec žalobcu a ďalší účastník v prejednávanej veci, podlieha od 01. júna 2010 poľskej legislatíve v rámci sociálneho zabezpečenia.

6. Krajský súd mal za to, že s poukazom na uvedený skutkový stav bolo nesporné, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia už bolo určené, že na zamestnanca žalobcu sa vzťahuje poľská legislatíva v rámci sociálneho zabezpečenia a napriek uvedenému, žalovaná konala a rozhodovala vo veci týkajúcej sa sociálneho zabezpečenia zamestnanca podľa slovenskej legislatívy. Z uvedených dôvodov krajský súd námietku žalobcu, týkajúcu sa prekročenia právomoci žalovanej vyhodnotil ako dôvodnú. Na základe

uvedeného krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

7. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu trov konania.

II.

Kasačná sťažnosť

8. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP kasačnú sťažnosť, lebo sa nestotožnila s právnym záverom krajského súdu. Podľa jej názoru bola oprávnená vydať napadnuté rozhodnutie, ktoré bolo vydané v súlade so zákonom a koordinačnými nariadeniami. Žalovaná uviedla, že podaním prihlášky zamestnanca do registra poistencov, ako aj skutočnosťou, že zamestnancovi bola najskôr listom zo dňa 05. februára 2013 určená slovenská legislatíva a následne listom zo dňa 17. januára 2014 poľská legislatíva, v ktorom bolo zároveň uvedené, že určenie poľskej legislatívy ako príslušnej má dočasný charakter a konečným sa stane po uplynutí dvoch mesiacov, ak slovenská inštitúcia nebude namietat' určenie poľskej legislatívy. Na základe uvedeného považovala žalovaná, v záujme právnej istoty zamestnanca, za dôvodné vydať napadnuté rozhodnutie. Ďalej poukázala na to, že v danej veci boli vydané viaceré listy poľskej inštitúcie ZUS o uplatniteľnej legislatíve, zamestnanec bol prihlásený v registri zamestnancov, preto podľa jej názoru vydanie rozhodnutia o nevzniku poistenia je v záujme samotného zamestnanca. Žalovaná sa nestotožnila s tvrdením krajského súdu, že vznik a zánik sociálneho poistenia nie je podmienený podaním prihlášky či odhlášky a že tieto len deklarujú skutočnosť, s ktorou zákon, resp. nariadenie spája vznik sociálneho poistenia, pretože pri dobrovoľnom poistení podanie prihlášky alebo odhlášky má konštitutívne účinky. Povinnosť prihlásiť zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ako aj odhlásiť zamestnanca po zániku poistenia a viesť evidenciu zamestnanca na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia je v zmysle § 232 zák. č. 461/2003 Z.z. základnou povinnosťou zamestnávateľa. Z uvedeného dôvodu mala žalovaná za to, že jej postup bol správny a list ZUS o určení poľskej legislatívy nemôže nahradiť samotné rozhodnutie žalovanej o nevzniku poistenia.

9. Zákon č. 461/2003 Z.z. špecificky, na rozdiel od zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), upravuje podmienky zastavenia konania, preto nie je možné podľa názoru žalovanej, aplikovať v jej postupe ust. § 30 ods. 1 písm. e) Správneho poriadku, lebo zák. č. 461/2003 Z.z. vylučuje jeho aplikáciu a špecificky pre konanie podľa zák. č. 461/2003 Z.z. upravuje spôsoby, kedy môže správny orgán konanie zastaviť. Pokiaľ teda prvostupňový orgán rozhodol meritórne a konštatoval, že zamestnancovi žalobcu od určitého dátumu sociálne poistenie nevzniklo, tak tento výrok je súladný s procesným postupom, ktorý žalovaná v súlade s platnou právnou úpravou mohla a bola povinná aplikovať, a preto jediný procesný postup, ktorý mohla využiť v rámci odvolacieho konania, bol prvostupňové rozhodnutie potvrdiť.

10. Žalovaná ďalej poukázala na ustanovenie § 2 ods. 2 SSP, podľa ktorého každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde. V zmysle § 61 písm. a) SSP je žaloba procesný úkon, ktorým fyzická osoba alebo právnická osoba uplatňuje právo na súdnu ochranu porušeného alebo priamo dotknutého práva alebo právom chráneného záujmu. V zmysle ust. § 177 ods. 1 SSP sa správnu žalobou žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. Aj z ustanovenia § 178 ods. 1 SSP - podľa ktorého je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch - vyplýva obmedzenie procesnej legitímácie len na tie fyzické a právnické osoby, ktoré boli účastníkmi správneho konania, a ktoré o sebe tvrdia, že ako účastníci správneho konania boli rozhodnutím správneho orgánu ukrátené na svojich právach, t.j. že im takýmto

rozhodnutím bola spôsobená ujma. Aktívna legitímácia na podanie žaloby je osobitná procesná podmienka, ktorá musí byť splnená na to, aby súd mohol vo veci konať a meritórne rozhodnúť. Podmienky konania sa skúmajú v každom štádiu súdneho konania a pokiaľ nie sú splnené, súd konanie zastaví.

11. Keďže v konaní nebolo sporné, že zamestnanec žalobcu podlieha uplatniteľnej legislatíve Poľskej republiky, čo v napadnutom rozsudku potvrdil aj krajský súd, žalovaná mala za to, že krajský súd mal prioritne vyriešiť otázku, či vôbec žalobca bol osobou oprávnenou domáhať sa ochrany práv svojho zamestnanca v prejednávanej príhode. Žalovaná mala za to, že žalobca v žalobe nepreukázal a nešpecifikoval, akým spôsobom bol napadnutým rozhodnutím poškodený na svojich právach. Taktiež ani netvrdil poškodenosť svojich práv ako zamestnávateľa, čo je hlavnou podmienkou, aby žaloba mohla byť žalobcom podaná. Taktiež žalobca nepoukázal na žiadne relevantné ustanovenia zákona ani na články koordinačných nariadení, ktoré by žalovaná svojím postupom porušila. Podľa jej názoru vydaním napadnutého rozhodnutia nebolo zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, avšak táto otázka nebola krajským súdom v napadnutom rozsudku vyriešená.

12. Nakoľko žalobca v žalobe nepreukázal, akým spôsobom napadnuté rozhodnutie zasahuje do jeho subjektívnych práv, žalovaná mala za to, že nie je aktívne hmotnoprávne legitímovanou osobou na podanie žaloby v zmysle § 178 ods. 1 SSP. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 228/2011-9 zo dňa 02. júna 2011, podľa ktorého: „Na aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo tak nie je založené na verejnej žalobe (actio popularis), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potenciálne možné. Ako vyplýva z uvedeného, samotné postavenie účastníka v správnom konaní ešte k naplneniu podmienky dotknutosti, resp. ukrátenia práv žalobcu nevedie.“

13. Žalovaná tiež poukázala na to, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal so záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadreným v rozsudku sp. zn. 1Sžso/41/2015 zo dňa 22. augusta 2017, týkajúcim sa obdobných právnych vecí, v ktorom Najvyšší súd SR ustálil, že žalovaná je oprávnená rozhodovať o vzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu ako zamestnanca, ktorý bol prostredníctvom príslušného formulára zaregistrovaný v registri poistencov, pričom Najvyšší súd SR zároveň poukázal na ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., z ktorých táto právomoc žalovanej vyplýva. Obdobný názor tiež Najvyšší súd SR vyjadril aj v ďalších svojich rozhodnutiach, a to napr. 1Sžso/66/2015, 1Sžso/12/2016, 9Sžso/32/2016, 9Sžso/177/2015.

14. Právo účastníka správneho konania na oboznámenie sa podkladmi rozhodnutia je širšie a za podmienok ustanovených SSP zahŕňa prístup k všetkým podkladom administratívneho rozhodnutia, ktoré administratívny orgán použil na rozhodnutie. Odopretie tohto práva účastníkovi administratívneho konania má za následok porušenie práva na poskytnutie inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ide o jeden z pilierov zákonnosti administratívneho konania, ktorý vyvažuje postavenie účastníka administratívneho konania oproti mocenskému postaveniu orgánu verejnej správy, ktorý z titulu verejnej moci danej mu zákonom vedie a ovláda konanie. Žalovaná mala aj s poukazom na vyššie uvedené za to, že pokiaľ by postupovala iným spôsobom než vydaním napadnutého rozhodnutia, ako to naznačuje krajský súd a rozhodla sa napadnuté rozhodnutie nevydať, došlo by z jej strany k porušeniu práv účastníkov administratívneho konania. Krajský súd v napadnutom rozsudku nepopísal, akým iným spôsobom mala žalovaná postupovať.

15. Žalovaná poukázala na aktuálnu judikatúru krajských súdov, ktoré v skutkovo rovnakých konaniach

rozhodli v jej prospech, a to rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 29Sa/5/2018 zo dňa 13. novembra 2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 29Sa/17/2018 zo dňa 13. novembra 2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 28Sa/19/2018, zo dňa 15. januára 2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 8Sa/2/2018-100 zo dňa 29. januára 2019.

16. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 25Sa/7/2019-60 zo dňa 24. októbra 2019 zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

17. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že rozsudok správneho súdu je potrebné zrušiť.

19. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 24. februára 2021 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

20. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

21. Podľa § 178 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

22. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

23. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a ďalšieho účastníka a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté tak, že ďalšiemu účastníkovi konania ako zamestnancovi žalobcu nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie nezamestnanosti od 01. júna 2010 podľa slovenskej legislatívy.

24. Kasačný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že správne súdnictvo nie je založené na princípe verejnej žaloby, ktorý umožňuje komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. I keď aktívna žalobná legitímácia nemá formálne povahu procesnej podmienky konania, správny súd je povinný ju skúmať počas celého konania. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potencionálne možné. Samotné postavenie účastníka správneho konania k naplneniu podmienky ukrátenia práv žalobcu nevedie.

25. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžr/2/2014, v ktorom najvyšší súd uviedol: „Súd v každej konkrétnej veci posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky procesnej aktívnej legitímácie na podanie žaloby v správnom súdnictve. Žalobná legitímácia v zmysle § 247 ods. 1 a § 250 ods. 2 OSP musí byť daná pre všetky prípady, kedy je dotknutá právna sféra žalobcu. S prihliadnutím na účel súdneho prieskumu administratívnych rozhodnutí, táto podmienka musí byť splnená v priebehu celého konania...“

26. Ustanovenie § 178 ods. 1 SSP upravuje žalobnú legitímáciu. Za kumulatívneho splnenia zákonných podmienok možno žalobcu považovať za žalobne legitímovaného na podanie správnej žaloby. V tejto súvislosti je nutné rozlišovať medzi procesnou legitímáciou ako spôsobilosťou byť účastníkom konania a vecnou legitímáciou plynúcou z hmotného práva. Žalobnú legitímáciu má v zásade účastník administratívneho konania, voči ktorému bolo vydané napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým bol ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Ukrátenie na subjektívnych právach spojené s vydaním žalovaného rozhodnutia je osoba, ktorá správnu žalobu podáva, preukázať svojím tvrdením v žalobe. V prípade pochybností má však správny súd vždy možnosť žiadať žalobcu, aby dotknutie na právach podrobne opísal a preukázal. Pravdivosť tohto tvrdenia sa následne preukáže v konaní samom.

27. S poukazom na ustanovenie § 178 ods. 1 SSP treba považovať za náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu o tom, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Len tak môže súd posúdiť otázku aktívnej legitímácie žalobcu.

28. Podľa názoru kasačného súdu krajský súd otázku aktívnej legitímácie žalobcu neposúdil správne, ak nevzal do úvahy, že žalobcom môže byť len osoba, ktorá tvrdí ukrátenie svojich práv alebo právnych záujmov preskúmaným rozhodnutím alebo tvrdí aspoň potenciálnu možnosť ich ukrátenia. Napriek skutočnosti, že žalovaná túto skutočnosť nenamietala v rámci konania pred krajským súdom a v kasačnej sťažnosti v zásade nie je prípustné uplatňovanie nových skutočností (§ 441 SSP), aktívna legitímácia žalobcu je podmienkou, bez splnenia ktorej nie je možné žalobe priznať úspech. Správne súdy prihliadajú na splnenie tejto podmienky počas celého konania, a to aj bez námietky druhého účastníka konania.

29. Kasačný súd dospel k záveru, že z podanej žaloby nie je zrejmé, v čom spočíva ukrátenie práv žalobcu ako zamestnávateľa. Žalobca v žalobe síce uvádza, že sa cíti byť ukrátený na svojich právach nezákonným postupom a rozhodnutím žalovanej a domáha sa ochrany svojich subjektívnych práv, ktoré však následne žiadnym spôsobom nešpecifikuje. Žalobca v podanej žalobe poukazuje na možné ukrátenie práv svojho zamestnanca.

30. Z uvedených dôvodov kasačný súd kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu postupovať vo vyššie naznačenom smere, vysporiadať sa s aktívnou legitímáciou žalobcu a vo veci znovu rozhodnúť. Zároveň je krajský súd viazaný právnym názorom vyjadreným v tomto rozhodnutí (§ 469 SSP).

31. V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.